

*Mnísi a příběh
jedného
obyčajného
zvona.*

Jedna kresťanská legenda hovorí, že v roku pána 406 biskup Paulinus z talianskej Kampane išiel lesom a jeho pohľad upútal kvet vo tvare zvončeku. Napadla ho myšlienka zhotoviť zvončeky kovové. A tak k prvým zvonárom patrili mnísi a jeden z nich Theophilus v roku 1160 popísal postup výroby zvonov, čím bol vyhlásený za vynálezcu metódy ich výroby. Príbeh nášho mnícha Monkuniusa, nie je o výrobe zvona, ale hlas zvona a jeho huncútstvo pomohlo mnohým nešťastným ľuďom.

Hlbočinou lesa sa pohybovali dva tmavé tiene. Ako duchovia sa vnárali do strašidelných tmavých zákutí lesa a potom sa opäť objavili niekde na jeho úplne opačnom konci. Niekedy to vyzeralo, akoby ich pohltili na večné veky a ich prítomnosť, že sa tam niekde nachádzajú, prezrádzal len škrek vyplašených obyvateľov lesa. „Pri niektorých zvukoch mi naskakuje až husia koža, brat Monkusius.“

prehovorila jedna zo zahalených postáv, ktorej odev sa zachytil o pichľavý ker a snažil sa ho oslobodiť zo zajatia početných trňov. „Tento les je riadne hlboký a ideme ním aj nekonečne dlho. Už by som privítal aj nejakú usadlosť. Čo na to povieš brat Teodor?“ odpovedal Monkusius a zložil si tmavú kapucňu, ktorá mu zahaľovala tvár. Teodor neodpovedal dychčiac zápasil s krom, ktorý ho stále nechcel pustiť. „Ak sa nemýlim, ak čo chvíľu by sme mali z neho vyjsť. Keby sme mali tento les obchádzať, tak by nám cesta trvala minimálne o dva dni dlhšie. Takto si ušetríme naše ubolené nohy.“ pokračoval Monkusius a uprel zrak smerom, kde sa z hlbočiny lesa predierali jasnejšie tiene. „Ja tu ostanem asi na veky v tomto lese!“ zastonala Teodor a bezradne si sadol na zem zakliesnený v trňovom kre. Monkusius sa zasmial a pomohol mu oslobodiť sa. „No poď, objavil som východ z tohto lesa!“ zavelil

Monkusius Teodorovi po to, čo ho oslobodil a vybrali sa smerom, kde tiene boli redšie a jasnejšie. Za lesom sa nachádzala menšia usadlosť. Niekoľko desiatok ošarpaných domov napovedalo tomu, že bieda sa tu usídlila natrvalo a pomerne dobre sa jej tu darí. Monkusius a Teodor sa zastavili pri prvej chalupe a zaklopali na dvere. „Požehnaný deň vám prajem. Nech pán Boh vstúpi do vášho domu s nohou každého cudzinca“ pozdravil Teodor, po tom čo sa vo dverách objavila zhrbená postava starca. „Pokoj a šťastie tomuto domu.“ ozdravil Monkusius. „Hľadáme nocľah pre naše unavené telá. z hrnca vám nevyjeme, lebo nazbierané plody lesa nám postačili na zahnanie hladu.“ pokračoval rýchlo, aby nevystrašili starca svojou neohlásenou prítomnosťou. „V hrncoch už dlho pavučinu vymetáme, čiže nás nevyjete a prítomnosť nášho Pána Boha by sa nám zišla, lebo pred pár rokmi na nás asi zanevrel a z ďaleka nás obchádza.“ odpovedal starc smutne a pozval hostí do domu. Potom vyrozprával mníchom príbeh o neľudskom zaobchádzaní ich pána, ktorý snád ani nepatrí do tohto sveta. Jeho zloba, ponižovanie a zotročovanie ľudí v kraji nemalo hraníc. Veľa ich utieklo nevedno kam a tí čo zostali, boli každodenným terčom ožobračovania. „Aj tu poslednú kravku, našu živiteľku nám zobral.“ Smutne ukončil rozprávanie starc. Monkusiusovi a Teodorovi sa po tom všetkom veru

zle zaspávalo. „Musíme s tým niečo urobiť!“ hromžil Teodor. „Ja nad tým v noci porozmýšľam a ráno býva múdrejšie večera.“ upokojil Monkusius Teodora. Ráno sa rozlúčili so starcom s tým, že sa ešte určite uvidia a vybrali sa smerom ku panstvu nenásytného hospodára. Honosný dom sa už týčil z ďaleka a v kaplnke pri dome odbíjal malý zvon poludnie. Monkusius sa rozišli s Teodorom po krátkej debata a Monkusius sa vydal smerom k domu. „Požehnaný deň Pane.“ pozdravil hospodára, ktorý na neho pozeral nevraživo. „Chcel by som sa vás opýtať na cestu do mesta.“ pokračoval a pevne zvieral cestovnú kapsu. „Čo máš v tej torbe mních? vyštekol hospodár. „Len zbožné veci pane a relikvie na posväcovanie zvonov, lebo len posvätený zvon prináša jeho majiteľovi Božie zázraky, akých som bol pri svojej dlhej púti svedkom. Ako pozerám na vaše hospodárstvo, tak aj váš zvon bol vysvätený, však?“ „Chceš tým mních povedať, že keby so mal vysvätený zvon, budem ešte bohatší?“ neskrýval hospodár záujem. „Óóó, ááno! A ak sa nemýlim, v dnešnú noc je tá príhodná chvíľa, kedy nočné zvonenie vysvätených zvonov prináša ne jeden zázrak. „No tak poď mních, ja ťa pohostím a potom mi ty henten zvon trošku očaruj, aby mi väčšieho úžitku priniesol“ pozval mnícha do domu hospodár. Mních sa skromne najedol, ostatok do torby nepozorovane nabral a svetské úkony vykonal, ako sľúbil. Potom sa s hospodárom rozlúčil so slovami, „Po dnešnom polnočnom zvonení sa poobzerajte po svojom dvore a stajni, možno sa ten nejaký zázrak udeje už dnes.“ a odišiel na miesto, kde sa s Teodorom rozišli. Hospodár sa už nevedel dočkať polnočného odbíjania zvona. Bola tmavá noc a tak si nikto nemohol všimnúť postavy, ktoré sa zakrádali pred polnocou hospodárstvom. Už pri prvom odbití zvona vyletel hospodár na dvor a začal tam šomrajúc pobehovať, akoby niečo hľadal. „Nič, nič a zase nič!“ pokrikoval a namieril si to do stajne. Otvoril dvere a s veľkým trápením hľadá, pretiera si neveriacky oči, hlavou krúti a ku tomu všetkému prestrašený čuduje sa, či je to naozajstný mních alebo jeho krava na mnícha obrátená. Pristúpil k nemu a pýta sa ho. „Kto si, čo si? Hovädo, alebo mních?“ vytrúsil zo seba pri pohľade na mnícha, ktorý mal v ohlávke, kde predtým bola krava, zaklesnutú hlavu. Mních Teodor v ohlávke zaklesnutý, s veľkým strachom a poníženosťou odpovedá, „Prosím vás pane, puste ma odtiaľto. Dodnes som bol u vás za kravu, lebo som to mal od Boha ako trest za jeden hriech, ktorý som v kláštore voľakedy učinil. Premenil som sa na hovädko, ako to hovädo som musel ťažko robiť na poliach a v maštaliach do dnešného dňa prebývať. A práve dnes vypršal čas môjho trestu. Veľmi pekne vás prosím, oslobodte ma, aby som sa mohol vrátiť späť do kláštora. Hospodár v nemom úžase dal mníchovi dole ohlávku, prepustil ho a ospravedlnil sa mu za to, že ho občas aj bájaval. Od toho času sa aj hospodár úplne zmenil, lebo sa bál trestu od Boha a nechcel skončiť ako ten „nešťastný“ mních. Monkusius a Teodor odovzdali kravu starcovi a s úsmevom odchádzali z usadlosti, kde sa im podarilo takýmto klamstvom prinavrátiť hospodárovi rozum a ľuďom pokojnejšie časy. „Dúfam, že za toto klamstvo a zlodejstvo sa nedostanem do pekla.“ strachoval sa Teodor, vyberajúc si slamu spoza kapucne. „Veď si si už aj vyskúšal, aké je to mať kopytá a rohy, nie? zasmial sa Monkusius a vykročil na dlhú cestu, ktorú ešte mali pred sebou.

Zazvonil zvonec a príbehu ale je koniec. Takúto príučku by si však zaslúžil ne jeden „ctihodný občan“ mesta, ktorý sa obohacuje na úkor iných aj dnes.

